

Łódź rybacka zatokowa (MECH-14)

NUMER INWENTARZA:

CMM/B0/345/A-F

TYTUŁ:

Łódź rybacka zatokowa (MECH-14)

AUTOR:

Antoni Paczul

CZAS POWSTANIA:

około 1950

TYP OBIEKTU:

środek transportu

RODZAJ:

technika, etnografia

WYSOKOŚĆ:

0,740 m

SZEROKOŚĆ:

2,130 m

DŁUGOŚĆ:

5,520 m

WŁAŚCICIEL:

Narodowe Muzeum Morskie w Gdańsku

SŁOWA KLUCZOWE:

Kultura+, MECH-14, model 3D

KOLEKCJA:

łódzie

MIEJSCE POWSTANIA:

Rewa, Polska

MATERIAŁ:

drewno dębowe, metal

TECHNIKA:

szkutnictwo, kowalstwo, powroźnictwo, zagłownictwo

MAT. I TECH. OPISOWO:

Stępka wykonana z deski osłonięta od strony dna wąską listewką. Tworzy tzw. układ "T". Dziobnica wygięta, tylnica prosta wzmocniona węzłówkami. Od wewnątrz łodzi dostawiony do dziobnicy charakterystyczny pachotek. Poszycie zakładkowe z sześciu pasów. Usztywnienie poprzeczne stanowi sześć wręgów łączonych z dennikami górnymi zamkami. Pomiedzy 2 i 3 wręgiem od dziobu znajduje się gniazdo masztowe, za trzecim wręgiem skrzynia z drewnianym mieczem. Na wysokości piątego pasa poszycia listwa mocowana do wręgów, na niej trzy ławki wzmocnione od góry węzłówkami. Reling szeroki z podwyższeniem w części środkowej wykonany z listwy. W relingu para dulek z kołków i para otworów na dulki metalowe. W wyposażeniu: maszt, dwa wiosła i ster. Całość w naturalnym kolorze drewna.

DZIAŁ:

PRAWA AUTORSKIE:

Narodowe Muzeum Morskie w Gdańsku

LOKALIZACJA:

Muzeum Rybołówstwa w Helu, wystawa

OPIS:

Typowa łódź rybacka stosowana na wodach Zatoki Puckiej. Zakupiona od Otylii Melzer – żony rybaka z Mechelinek. Pędnik stanowił żagiel rozprzowy. Na podstawie analiz zachowanych i eksploatowanych łodzi w latach 70 i 80 XX wieku, jako cechy charakterystyczne łodzi z Zatoki Puckiej wyszczególniono: a) stosunek długości do szerokości nie wynosi więcej niż trzy; b) długość łodzi w przedziale 3,90 m – 5,65 m, natomiast szerokość w przedziale 1,50 m – 2,28 m; c) przekroje poprzeczne: w śródkręciu w kształcie półkola, w części dziobowej i rufowej kształt ostrej litery „V”; d) płaskodenne; e) deskowata stępka o prawie stałej szerokości na całej jej długości; f) stewy w przekroju poprzecznym trapezowate; g) dziobnica wygięta i wyższa niż prosta tylnica – w efekcie niewielki wznios dziobowy; g) połączenia stew wzmocnione od wewnątrz złączami drewnianymi tzw. kolankami; h) budowane na zakładkę, o sześciu do dziewięciu pasach poszycia; i) mocnica na najwyższym pasie poszycia, najszersza w części środkowej, podparta na wręgach; j) wzdłużnik poniżej mocnicy od strony wewnętrznej kadłuba, nabity na wręgi; j) poprzeczne usztywnienie konstrukcji składa się z: czterech do siedmiu zestawów denników z wręgami oraz ław; k) najczęściej cztery ławy, trzy z nich powiązane z wręgami, druga ława zazwyczaj stanowi oparcie dla skrzyni mieczowej i masztu, natomiast trzecia ława zabudowana jest deskami do stępki, ostatnia przy tylnicy (dla sternika); l) pomiędzy ławami a mocnicą stosowane złącza drewniane tzw. kolanka; m) stosowanie dwóch rodzajów ozaglowania – lugrowego lub rozprzowego.

BIBLIOGRAFIA:

Klim R, Tradycyjne łodzie Zatoki Puckiej, „Ziemia”, 1984, s.294–299.

